

Starten met methotrexaat

Informatiebrochure voor patiënten

ZIEKENHUIS *aan*
de STROOM

Wat is methotrexaat?

01

Hoe verloopt de behandeling?

02

Wat is het effect, doel en verloop van deze behandeling?

03

Mogelijke nevenwerkingen

04

Zwangerschap en borstvoeding

05

Vaccinaties

06

Wat is methotrexaat?

Bij Crohn en colitis ulcerosa is je afweersysteem 'overactief'.

Methotrexaat behoort tot de groep DMARD's (Disease Modifying AntiRheumatic Drugs) en wordt ook wel basismedicatie genoemd omdat het werkt aan de basis van het ontstekings- of ziekteproces, namelijk het afweersysteem. Hierdoor worden ontstekingen afgeremd.

Hoe verloopt de behandeling?

Voor de start van je behandeling met methotrexaat zal je bloed gecontroleerd worden. Nadien zal je bloed regelmatig opnieuw onderzocht worden.

Wat is het effect, doel en verloop van deze behandeling?

Je klachten wegnemen is ons eerste doel.

Methotrexaat wordt subcutaan of oraal toegediend, soms in monotherapie en soms in combinatie met anti-TNF-therapie.

Deze geneesmiddelen werken niet onmiddellijk. Het kan twee maanden duren voor je beterschap zal merken.

Methotrexaat is een geneesmiddel dat bekend staat als een foliumzuur antagonist. Dit wil zeggen dat het de effecten van foliumzuur in het lichaam tegenwerkt. Foliumzuur is een vitamine dat een belangrijk rol speelt in de stofwisseling en deling van verschillende soorten lichaamscellen. De bedoeling van een behandeling met methotrexaat is natuurlijk alleen om de groei van ontstekingscellen af te remmen. Om de gezonde, niet-ontstekingsbevorderende cellen, die voor hun goede werking ook zijn aangewezen op foliumzuur, te beschermen worden foliumzuursupplementen gegeven.

Mogelijke nevenwerkingen

Mogelijke nevenwerkingen zijn:

- ontsteking van het slijmvlies in de mond
- daling van het aantal witte bloedcellen
- misselijkheid
- klachten aan de maag en/of de darmen
- lever-, long- en niertoxiciteit
- malaise
- vermoeidheid
- rillingen en koorts
- duizeligheid
- verlaagde weerstand

Daarnaast kunnen zeldzame bijwerkingen optreden. Dit is bij veel medicijnen het geval.

Neem steeds contact op met je behandelende arts als je last krijgt van één van bovenstaande bijwerkingen of andere klachten.

Methotrexaat mag nooit gecombineerd worden met Bactrim® of Eusaprim®.

Als vrouw is regelmatig gynaecologisch nazicht van de baarmoederhals aangeraden.

Zwangerschap en borstvoeding

Bij een mogelijke zwangerschap of zwangerschapswens neem je contact op met je behandelend arts.

Methotrexaat is schadelijk voor de foetus en moet worden gestopt bij zwangerschapswens (6 maanden voor het stopzetten van anticonceptie bij zwangerschapswens voor de vrouw én eveneens 6 maanden op voorhand bij kinderwens bij de mannelijke patiënt onder behandeling met Methotrexaat).

Er mag ook geen borstvoeding gegeven worden.

Het instellen van een behandeling met methotrexaat is vaak de gelegenheid om te controleren of (herhalings)vaccinaties nodig zijn.

We raden volgende vaccinaties aan voor alle patiënten met inflammatoire darmziekten:

- jaarlijks griepvaccin
- pneumokokkenvaccin
- hepatitis B-vaccin
- COVID-19-vaccinatie
- hepatitis A-vaccin

Hou er rekening mee dat vaccinaties met 'levende vaccins' zoals tegen

- waterpokken
- bof
- mazelen
- rode hond
- rotavirus
- gele koorts

worden vermeden tijdens behandeling met methotrexaat.

Vraag ook naar de brochure Vaccinaties bij IBD.

Vraag ook naar de brochure IBD-centrum VIA
waarin je alle contactgegevens terugvindt.

ZIEKENHUISaan de STROOM